

AVERUS

KAIP APSAUGOTI ĮMONĖS KONFIDENCIALIĄ INFORMACIJĄ
IR
KAIP IŠVENGTI NESĄŽININGOS KONKURENCIJOS VERSLE?

Teisininkas Ignas Kerbelis
Advokatė Greta Motiejūnienė

2024-02-13, Klaipėda

Komercinė paslaptis v konfidenciali informacija

LAT 2023-06-14 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-152-823/2023

Atitinkamos informacijos savininkas privalo įrodyti, o teismas įvertinti ir nustatyti, ar konkretūs duomenys, dėl kurių vyksta ginčas, atitinka komercinės paslapties formaliuosius požymius

LAT 2023-03-31 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-84-969/2023

Komercinės paslapties slaptumo kriterijų būtina vertinti kartu su vertingumo kriterijumi

Komercinė paslaptimi nelaikoma

- informacija, kuri yra konfidenciali, bet neatitinka komercinės paslapties požymių
- informacija, kuri jos turėtojo nurodoma kaip konfidenciali, tačiau yra akivaizdi (plačiai žinoma), viešai paskelbta arba lengvai gaunama toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija
- informacija, kuri įprastomis darbo aplinkybėmis tampa darbuotojų sąžiningai įgyta patirtimi, įgūdžiais, gebėjimais ar žiniomis
- informacija apie viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiančių subjektų paslaugų ir prekių kainas bei veiklos sąnaudas
- kita įstatymų nustatyta informacija

Konfidenciali informacija vs. komercinė paslaptis

- Komercinės paslaptys yra viena iš konfidencialios informacijos rūšių
- Komercinės paslapties sąvoką apibrėžia įstatymas, o komercinės paslapties apimtį nustato pats darbdavys
- Pareiga saugoti konfidencialią informaciją paprastai egzistuoja, kai ji nustatyta sutartyje, o pareiga saugoti komercinę paslaptį kyla iš įstatymo

KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS APSAUGA IR NESĄŽININGOS KONKURENCIJOS PREVENCIJA

Konfidencialios informacijos
(įskaitant komercines paslaptis)
sąrašas

Taikoma visiems darbuotojams
(supažindinus)

Konfidencialumo susitarimas

Taikoma individualiai atskiriems darbuotojams
(pasirašomi susitarimai)

Nekonkuravimo susitarimas

Kitos reikalingos priemonės: IT sprendimai, vidiniai mokymai, įrodymų „kaupimas“

Susitarimas dėl konfidencialios informacijos

- Nurodomi konfidencialią informaciją sudarantys duomenys
- Įvardijamas susitarimo dėl konfidencialios informacijos apsaugos galiojimo terminas
- Darbo sutarties šalys gali sulygti dėl netesybų už šio susitarimo nevykdymą ar netinkamą jo vykdymą.

DK 39 straipsnyje tiesiogiai nėra įtvirtintas draudimas šalims susitarti dėl informacijos, kuri įprastomis darbo aplinkybėmis tampa darbuotojo sąžiningai įgyta patirtimi, įgūdžiais, gebėjimais ar žiniomis, apsaugos darbo sutarčiai pasibaigus. Tačiau kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad nei konfidencialumo susitarimo, nei komercinės paslapties apsaugos institutu nesiekama suvaržyti darbuotojo galimybės įsidarbinti ar užsiimti tam tikra veikla (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-6-706/2016, 58 punktas).

Komercinės paslapties požymiai

- Slaptumas
- Vertingumas
- Protinga informacijos apsauga

Komercinės paslapties pavyzdžiai iš teismų praktikos:

- informacija apie įmonės klientą, partnerius ir bendradarbiavimo su jais sąlygos;
- darbo organizavimas;
- planuojamos pajamos ir išlaidos;
- rinkos strategija;
- klientų sąrašai;
- informacija, susijusi su bendrovės ūkine – finansine veikla, su dalykine informacija;
- prekių asortimentas ir savikaina.

Visa kita informacija, kuri turi komercinę, gamybinę vertę, bet negali būti laikoma komercine paslaptimi, yra saugoma tik tuo atveju, jei darbuotojas ir darbdavys dėl to susitaria

Prevenčinės priemonės

Konfidencialios informacijos sąrašas

- Nesudėti į sąrašą visko
- Pritaikyti įmonės specifikai
- Darbuotojai supažindinami pasirašytinai

Konfidencialumo susitarimas:

- Apibrėžiama, kokia informacija laikoma konfidencialia ir saugoma (nuoroda į konfidencialios informacijos sąrašą)
- Ne tokie aukšti įrodinėjimo kriterijai kaip komercinėms paslaptims
- Galimybė susitarti dėl netesybų. Praktikoje priteisiamos sumos: 2000 EUR, 5000 EUR, 10000 EUR
- Galimybė susitarti dėl apsaugos termino. Neribotai, 3, 5 metai?

Susitarimas dėl nekonkuravimo - tik su darbuotojais, turinčiais specialių žinių ir gebėjimų

- Galimi draudimai - konkuruojančios veiklos apibrėžimas
- **Nekonkuravimo teritorija** – neturi būti nepagrįstai išplėsta
- **Nekonkuravimo laikotarpis** – negali viršyti 2 metų po darbo sutarties nutraukimo
- **Nekonkuravimo kompensacija** ir jos dydis - ne mažiau kaip 40 procentų darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio

Kompensacija – kada mokėti?

Kompensacija bandomuoju laikotarpiu – ar reikia mokėti?

Ar galima įtraukti kompensaciją į darbo užmokestį?

Ginčai teisme – nesąžiningos konkurencijos bylų specifika

Galimi reikalavimai:

- Nutraukti konkuruojančią veiklą
- Gražinti kompensaciją
- Atlyginti žalą (*negautas pelnas arba konkurento grynas pelnas*)
- Netesybos – negali viršyti 3 mėn. kompensacijos dydžio

Ar verta bylinėtis - reali nauda ar labiau žinutė darbuotojams ir klientams?

Iššūkiai:

- Įrodymai – galimybės juos surinkti
- Nuostolių įrodymai
- Nevienoda teismų praktika

Praktiniai patarimai

- Namų darbai – vidiniai dokumentai (darbo sutartis, konfidencialios informacijos sąrašas, vidinės tvarkos, nekonkuravimo susitarimai);
- Vidinių dokumentų įgyvendinimas praktikoje (aiški komunikacija su darbuotojais, techniniai sprendimai);
- Išankstinis įrodymų rinkimas (el. susirašinėjimas, komunikacija su kolegomis, vieša informacija socialiniuose tinkluose, darbo santykių nutraukimo priežastys);
- Informacijos apie konkurentą rinkimas (vieši duomenys, darbuotojų perėjimas (informacija iš LinkedIn), klientų pasitraukimas/perėjimas).

Ačiū už dėmesį!

Advokatų profesinė bendrija AVERUS

Klaipėda
Bokštų g. 12, LT-92125

Vilnius
Konstitucijos pr. 26, 6 aukštas, LT-08105

www.averus.lt